

نقش پرداخت خسارت توسط صندوق تامین خسارت های بدنی با توجه به عدم شناسایی وسیله نقلیه مسبب در حادثه

فریبا رضانی

^a دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت دولتی، گرایش توسعه منابع انسانی، دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب، تهران، ایران

Fariba.fsr@gmail.com

چکیده:

شناخت حدود تعهدات بیمه گر به تنهایی برای تبیین کلی موضوع بیمه شخص ثالث کافی نیست. در بسیاری از موارد قانون گذار جبران خسارت را به طور کلی برعهده صندوق تامین خسارت بدنی گذارده است. در پاره ای از موارد نیز بیمه گر پس از جبران خسارت می تواند برای اعاده آن به صندوق تامین خسارت بدنی مراجعه نماید. همین دو مقرره کافی است تا اهمیت و ضرورت مطالعه و شناخت حدود تعهدات صندوق تامین خسارت بدنی نیز مشخص گردد. صندوق تامین خسارت های بدنی شخص حقوقی عمومی است. هر شخص حقوقی می تواند مالک و دائن و مدیون باشد. در حدود صلاحیت و هدف خود طرف قرارداد واقع شود و اعمال حقوقی انجام دهد و نیز می تواند حقوق و تکالیف دیگری دارا شود.

کلمات کلیدی: صندوق تامین خسارت های بدنی، خسارت های بدنی خارج از تعهدات بیمه گر، جایگاه نظریه تقصیر در حوادث رانندگی

۱. مقدمه

کثرت وقوع حوادث رانندگی در کشور و ورود خسارت متعدد جانی و مالی به قربانیان این حوادث، موجب شد که برای حمایت از «اشخاص ثالث زیان دیده»، نهاد مستقلی، تحت عنوان صندوق تامین خسارت های بدنی در قانون بیمه اجباری مصوب ۱۳۴۷ پیش بینی و تأسیس شود که در قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی مصوب ۱۳۸۷، این نهاد باقی ماند. در حال حاضر، ماده ۲۱ قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵ مقرر می دارد: «به منظور حمایت از زیاندیدگان حوادث ناشی از وسایل نقلیه، خسارت های بدنی وارد به اشخاص ثالث... توسط صندوق مستقلی به نام صندوق تامین خسارت های بدنی» جبران شود (بهری و قربانی جویباری، ۱۳۹۷).

۲. صندوق تامین خسارت های بدنی

در کنار وجود بیمه مسئولیت و تامین اجتماعی که سبب شده مسئولیت مدنی به عنوان سازوکاری برای توزیع ضرر مورد استفاده گیرد (بادینی، ۱۳۹۲). طرح های تکمیلی بیمه نیز پیش بینی شده است که صندوق تامین خسارت بدنی جزو این دسته قرار می گیرد. در تعریف صندوق جبران خسارت های بدنی بیان شده است: «صندوقی برای پرداخت مبالغی از سوی دولت یا شخص ثالث غیر مرتبط به عامل زیان و خاطی، به زیان دیدگان جرایم است». صندوق، جزو مهمترین طرح های تکمیلی مسئولیت مدنی در حوادث ناشی از وسایل نقلیه به شمار می رود که از سال ۱۳۴۷ در قوانین ایران پیش بینی شده است و در نظام حقوقی فعلی ایران، به موجب قانون بیمه اجباری ۱۳۹۷ و تبصره یک ماده ۵۵۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ و ماده ۲۶ قانون رسیدگی به تخلفات